

OSNOVNA ŠOLA VENCLJA PERKA DOMŽALE

Ljubljanska c. 58/a tel: 729 8 300, 729 8 301

e-mail: OS.VP-domzale @ guest.arnes.si

VARNO V ŠOLO

PRIPOROČILA ZA UČENCE, STARŠE IN UČITELJE

(IZ NAČRTA ŠOLSKIH POTI OŠ VENCLJA PERKA)

Domžale, avgust 2017

Ravnateljica: Petra Korošec, mag

KAZALO

1 UVOD	3
2 ANALIZA STANJA ŠOLSKIH POTI IN PROMETNE VARNOSTI	3
3 PRAVILNO IN ODGOVORNO RAVNANJE V CESTNEM PROMETU	5
3.1 ŠOLAR PEŠEC.....	5
3.2 ŠOLAR kolesar	6
3.3 ŠOLAR potnik oz. vozač.....	7
4 TEHNIČNI DEL NAČRTA	8
5 ZAKLJUČNI DEL	17

1 UVOD

Načrt šolskih poti Osnovne šole Venclja Perka je varnostni načrt, ki je izdelan z namenom, da se zagotovi otrokom čim večja varnost na prometnih površinah ob prihodu in odhodu v šolo, v času pouka, v času podaljšanega bivanja, interesnih dejavnosti, ob ekskurzijah, izletih in drugih prireditvah šole.

Varno udejstvovanje otrok v cestnem prometu ni samo stvar posameznika (**4. člen ZPrCP**) ali šole (**ZOSN Ur. l. št. 81/06**), ampak je obveza staršev, skrbnikov ali rejnikov (**7. člen ZPrCP**), lokalne skupnosti (**6. člen ZPrCP**) ter celotne družbe (**87. člen ZPrCP**), tako z vidika same varnosti pri vključevanju v promet v vsakdanjem življenju kot tudi z vidika družbene samozaščite.

Varno v šolo, priporočila za učence, starše in učitelje pa je izsek iz Načrta šolski poti in je namenjen vsem, ki so odgovorni za varnost otrok v prometu, za praktično uporabo.

2 ANALIZA STANJA ŠOLSKIH POTI IN PROMETNE VARNOSTI

Pot poteka:

- po površinah, ki so za učence najbolj varne (poti, na katerih je zagotovljena varna hoja pešcev);
- kjer ni neurejenih ali nevarnih prečkanj cest (prečkanja cest so urejena s podhodi ali nadhodi, semaforiziranimi prehodi za pešce ali urejenimi prehodi z dodatnim varovanjem učencev);
- in šolske poti potekajo v območjih, kjer so izvedeni tehnični ukrepi za umirjanje prometa.

Osnovna šola Vencija Perka ima izdelan načrt šolske poti za učence, ki:

- prihajajo v šolo peš,
- se vozijo v šolo s kolesom ali s posebnimi prevoznimi sredstvi (skiro, kotalke, rolke, rolerji) – uporabijo se lahko v cestnem prometu samo tam, kjer je dovoljena hoja pešcev oziroma vožnja s kolesi in ne smejo presegati hitrosti, s kakršno se gibljejo pešci (v zakonodaji ta hitrost sicer ni opredeljena).

3 PRAVILNO IN ODGOVORNO RAVNANJE V CESTNEM PROMETU

3.1 ŠOLAR PEŠEC

Šolar - pešec mora uporabljati prometne površine, namenjene hoji pešcev. Načrt šolskih poti opredeli varnejše poti do šole in poudari nevarnejša, bolj izpostavljena mesta na šolskih poteh.

→ Šolar – pešec se mora pred prečkanjem ceste vedno ustaviti. Preden stopi na vozišče, preveri, ali se mu približujejo vozila, na način, da pogleda levo, desno in še enkrat levo. Prečkanje ceste med parkiranimi vozili odsvetujemo (v primeru če ni v bližini prehodov za pešce, naj šolar prečka cesto za zadnjim parkiranim avtomobilom).

→ Šolar – pešec naj uporablja podhode, nadhode in prehode za pešce. Na semaforiziranih prehodih za pešce, mora počakati na zeleno luč za pešce in se prepričati s pogledom levo-desno, da so vozniki resnično ustavili. Na ostalih (ne semaforiziranih) prehodih je potrebno, poleg naštetega, pozornost nameniti približujočim vozilom, da se ta ustavijo in šele nato šolar varno prečka cesto. Priporočamo, da šolar prečkanje predhodno naznani z dvignjeno roko.

→ Otroci morajo imeti na poti v vrtec in prvi razred osnovne šole ter domov spremstvo polnoletne osebe. Spremljevalci so lahko tudi otroci, starejši od 10 let in mladoletniki, če to dovolijo starši, skrbniki oziroma rejniki otroka.

→ Otroci morajo ponoči ali ob zmanjšani vidljivosti med hojo po cesti nositi na vidnem mestu na strani, ki je obrnjena proti vozišču, odsevnik, ki ne sme biti rdeče barve in katerega odsevna površina na vsaki strani meri najmanj 20 cm².

→ Učenci prvega in drugega razreda osnovne šole morajo na poti v šolo in iz nje, poleg odsevnika, nositi tudi rumeno rutico, nameščeno okoli vratu.

→ Šole, organizirane skupine staršev, organizacije za varnost cestnega prometa, ustanove, društva ali druge institucije lahko organizirajo in izvajajo varstvo otrok v cestnem prometu, na prehodih za pešce, skladno z določili Zakona o pravilih cestnega prometa (vloga šolskih prometnikov, ki pomagajo otrokom varno prečkati cesto na označenih prehodih za pešce).

→ Pešci morajo hoditi ob levem robu vozišča v smeri hoje. Pešca – šolarja lahko izjemoma usmerimo tudi na vozišče, če tam ni pločnika, pešpoti, kolesarske steze, hkrati pa zagotovimo na teh odsekih znižano hitrost do 30 km/h s celostno prometno ureditvijo. Enako velja tudi v primeru izjeme, ko pešca usmerimo na desno stran vozišča v smeri hoje.

3.2 ŠOLAR KOLESAR

V cestnem prometu sme samostojno voziti kolo otrok, star najmanj osem let, ki ima pri sebi veljavno kolesarsko izkaznico, in oseba, ki je starejša od 14 let (drugače le v spremstvu polnoletne osebe).

Otrok se usposobi za vožnjo kolesa, ko opravi kolesarski izpit in dobi v osnovni šoli kolesarsko izkaznico.

→ Šolar - kolesar mora uporabljati prometne površine, namenjene kolesarjem (kolesarske steze, poti). Načrti šolskih poti prednostno obravnavajo šolske poti za pešce. Zelo priporočljivo je, da načrti opredelijo tudi varnejše kolesarske poti do šole in poudarijo nevarnejša, bolj izpostavljena mesta na šolskih poteh, kjer imajo prednost pešci (npr. okolica šole, območja za pešce, območja umirjenega prometa).

→ V kolikor na ali ob vozišču ni kolesarske steze ali pasu, mora kolesar voziti ob desnem robu vozišča (cca. 1 m od roba vozišča). Pri tem so izrednega pomena tudi urejene (utrjene) bankine, skladno s kriteriji za vodenje šolskih poti.

→ Kolesa morajo biti tehnično brezhibno opremljena (ustrezna višina sedeža, zavore, zvonec, odsevniki, žarometi). Kolesar poskrbi, da je viden tako podnevi kot ponoči ali ob zmanjšani vidljivosti (uporaba signalnih barv na oblačilih, odsevnih trakov, svetilk). www.avp-rs.si 25

→ Šolar – kolesar mora imeti med vožnjo kolesa ustrezno pripeto zaščitno kolesarsko čelado. Enako velja tudi takrat, kadar se vozi na kolesu kot potnik.

→ Šolar - kolesar mora biti pozoren na dogajanje v prometu in upoštevati predpise.

→ Pri hoji ob kolesu na vozišču je varneje, če kolesar hodi ob desni strani kolesa.

→ Telefoniranje med vožnjo na kolesu je prepovedano in nevarno. Odsvetuje se tudi uporaba slušalk med vožnjo na kolesu.

→ Prevažanje sošolcev na prtljažniku je prepovedano in nevarno.

→ Kolesarske steze morajo kolesarji uporabljati in voziti v skladu s prometnimi predpisi (upoštevati prometne znake in puščice na kolesarski stezi, ki določajo smer prometa na njej – napačna smer vožnje je najpogostejša napaka vseh kolesarjev).

→ Kolesarji smejo prečkati prehod za pešce le kot pešci in pred tem sestopiti s kolesa in ga potiskati ob sebi. Drugače je na prehodu za kolesarje, kjer pa vseeno velja prevoziti prehod z veliko mero previdnosti.

3.3 ŠOLAR POTNIK OZ. VOZAČ

Številne šolarje starši pripeljejo v šolo z avtomobili. Pri tem je ključnega pomena, da so otroci vedno pravilno pripeti z varnostnim pasom ter, glede na njihovo starost, nameščeni v ustreznem varnostnem sedežu.

→ Po Zakonu o pravilih cestnega prometa mora biti otrok, manjši od 150 cm, med vožnjo v motornem vozilu z vgrajenim zadrževalnim sistemom, zavarovan z zadrževalnim sistemom, ki je primeren otrokovi telesni masi. Za osnovnošolske otroke je torej primerna skupina II + III, kamor spadajo sedeži za otroke, težke med 15 in 36 kg oziroma stare od 3 do 12 let.

→ Šolarji naj vstopajo ali izstopajo iz avta na tisti strani, ki je obrnjena stran od prometa (npr. na pločnik). Učenci, ki se vozijo s šolskim avtobusom, morajo upoštevati pravila obnašanja na avtobusu in tudi pravila čakanja na postajališčih šolskega avtobusa. Kratka in jasna pravila za učence, ki se vozijo s šolskim avtobusom ali kombijem, oblikuje osnovna šola ter o tem seznani starše in šolarje, ki podpišejo izjave, da so seznanjeni s pravili. Pravila oz. napotila za učence, ki se vozijo s šolskim avtobusom, se namestijo tudi v vozilu, ki opravlja posebni linijski prevoz šoloobveznih otrok med domom in osnovno šolo. 26 smernice za šolske poti Napotila za učence, ki se vozijo s šolskim avtobusom ali kombijem (kot osnutek za pravila obnašanja na šolskem avtobusu in pravila čakanja na postajališčih šolskega avtobusa):

→ Skupaj s starši je potrebno izbrati in preizkusiti najvarnejšo pot do postajališča ter razmisliti o pravilnem in odgovornem ravnanju pešca v cestnem prometu. Pri tem ne smemo pozabiti na vidnost pešca – šolarja (svetla oblačila, ustrezno nameščena odsevna telesa).

→ Šolarji naj pričakajo avtobus ali kombi na posebej označenem postajališču. Vedno počakajo, da se vozilo ustavi, nato varno in organizirano vstopijo vanj. Enako tudi po izstopu, stran od vozila, na varni površini počakajo, da le-to odpelje. Nato nadaljujejo svojo pot proti domu.

→ Šolarji morajo na šolskem avtobusu ali kombiju upoštevati voznikova navodila.

→ Šolarji morajo biti med vožnjo v šolskem avtobusu ali kombiju pripeti z vgrajenimi varnostnimi pasovi in obrnjeni v smeri vožnje.

→ Šolarji med vožnjo ne motijo voznika, se ne prerivajo in ne kričijo.

4 TEHNIČNI DEL NAČRTA

KRITIČNE TOČKE KJER JE NEVAREN PREHOD ZA PEŠCE

Šolar – pešec se mora pred prečkanjem ceste **vedno ustaviti**. Preden stopi na vozišče, **preveri**, ali se mu približujejo vozila, na način, da **pogleda levo, desno in še enkrat levo**. Priporočamo, da šolar prečkanje predhodno **naznani z dvignjeno roko** ter **počaka**, da vozila na obeh straneh vozišča ustavijo.

Grafični prikaz šolskih poti in zemljevid šolskega okoliša je priloga tega dokumenta.

KRITIČNA TOČKA ŠT. 1

Prehod za pešce, na področju, kjer se Aškrčeva ulica in Študljanska cesta pridružita Savski cesti.

KRITIČNA TOČKA ŠT. 2

Ne semaforiziran prehod za pešce, kjer se Savski cesti pridruži Radio cesta ter Aškrčeva ulica.

KRITIČNA TOČKA ŠT. 3

Dva ne semaforizirana prehoda za pešce, kjer se Savski cesti pridruži Krakovska cesta.

KRITIČNA TOČKA ŠT. 4

Ne semaforiziran prehod za pešce na zelo prometni magistralni cesti Domžale-Trzin, kjer se priključita Taborska (na levi strani slike) in Vodovodna cesta (na desni strani slike).

KRITIČNA TOČKA ŠT. 5

Prečkanje magistralne ceste Domžale – Trzin, kjer ni označen prehod za pešce, vendar se križajo Trubarjeva ulica (na levi strani slike) ter Poljska pot (na desni strani slike).

KRITIČNA TOČKA ŠT. 6

Označen, vendar ne semaforiziran prehod za pešce na magistralni cesti Domžale – Trzin, kjer se magistralki pridružita Stobovska cesta (na levi strani slike) ter Poljska pot (na desni strani slike).

KRITIČNA TOČKA ŠT. 7

Prečkanje magistralne ceste Domžale – Trzin, ob bencinski črpalki Petrol, kjer ni označen prehod za pešce, vendar se križajo Ljubljanska cesta (na levi strani slike) ter Trzinska ulica (na desni strani slike).

Varneje je koristiti označen, vendar ne semaforiziran prehod za pešce na magistralni cesti Domžale – Trzin pri Poljski poti, do katerega se hodi ob vozišču, en za drugim. Če pa se izvede prečkanje ceste izven prehoda za pešce, naj se koristi tisti del, ki gre mimo hiše Trzinska ulica 1 in se prehod izvede skladno s pravili prečkanja ceste izven prehoda za pešce. Posebej pozorni morajo biti tudi na vozila, ki izvažajo iz bencinskega servisa.

PREPOVEDANI PREHODI ČEZ ŽELEZNIŠKO PROGO

KRITIČNA TOČKA - PREPOVEDAN PREHOD - ŠT. 8

Prehod železniške proge na nezavarovanem področju – na železniški postaji je prepovedan! **Za prečkanje železniške proge se koristi prehod na Ljubljanski cesti.**

Prehod železniške proge na nezavarovanem področju – na Kajuhovi ulici proti Godbenem domu je prepovedan! **Za prečkanje železniške proge se koristi prehod na Cankarjevi ulici.**

Prehod železniške proge na nezavarovanem področju – za cerkvijo je prepovedan! **Za prečkanje železniške proge se koristi prehod na Cankarjevi ulici.**

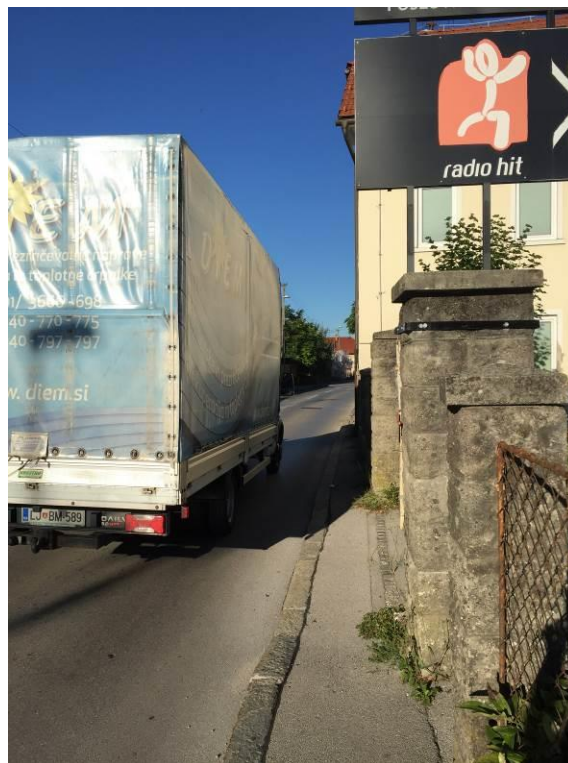
KRITIČNA TOČKA ŠT. 9

Prehod čez cesto, kjer po prehodu vozišča pešec stopi na kolesarsko stezo. **Pešec mora biti pozoren na kolesarje, ki se pripeljejo po kolesarski stezi.**

KRITIČNA TOČKA ŠT. 10

Zožan pločnik na Ljubljanski cesti 34 v Stobu smer Domžale – Trzin (Radio Hit, nasproti Agropuba). **Pešci morajo pazljivo hoditi v vrsti en za drugim ali pa koristiti pločnik na drugi strani ceste.**

KRITIČNA TOČKA ŠT. 11

Postajališče kjer ustavlja šolski avtobus ali avtobusi, ki pripeljejo učence iz ekskurzij, izletov, šole v naravi ipd. Zelo nevarno je, ko se na cestišču iz spodnjega prtljažnika jemlje prtljaga. **Učencem ni dovoljeno hoditi na cesto ampak na prtljago počakajo na pločniku. Prtljago naj jemljejo ven voznik in učitelji ter starši po navodilu odgovorne osebe.**

5 ZAKLJUČNI DEL

O načrtu varnih šolskih poti razpravljajo učenci pri razrednih urah in v šolski skupnosti.

Za učence nižjih razredov je priporočljiv ogled varnih šolskih poti, prehodov za pešce ipd. Za prometno varnost je namenjenih več dni dejavnosti v posameznih razredih.

Z NAČRTOM VARNIH ŠOLSKIH POTI SO SEZNANJENI:

- vsi učitelji šole
- šolska skupnost – vsi učenci
- svet staršev – vsi starši
- Svet za preventivo in vzgojo – SPV
- Policija

Priloga:

- Načrt varnih poti

Celoten dokument Načrt šolskih poti OŠ Venclja Perka in Varno v šolo; priporočila za učence, starše in učitelje sta dostopna:

- spletna stran šole
- zbornica
- oglasna deska